

6-11. јул 2015.
Позоришни фестивал

Театар ТВРЂАВИ • КС

Креџање

Центр за културу Смедерво
Smederevo Centre for Culture

Међународни фестивал 02 ТЕАТАР У ТВРЂАВИ 6–11. јул 2015.

Крешање

Реч председника Организационог одбора фестивала „Театар у Тврђави“

И ове 2015. године **Театар у Тврђави** се одржава под слоганом **Крешање**. Ни ове године неће бити перформанса, инсталација већ ће фестивал остати веран класичном позоришту и вештинама професије, као и освојеној авангарди.

Оно што се данас олако назива модерним истраживачким театром истражено је и одиграно '70-их година прошлог века у представама и радovima Љубише Ристића, Душана Јовановића, Милана Плетела, Бранке Андрић, Каталин Ладик и тад почетнице Марине Абрамовић.

Укратко, позориште у Србији је већ модерно пола века.

Други добар разлог што **Театар у Тврђави** остаје посвећен позоришним вештинама је постојање „Битефа“, једног од најугледнијих међу светским позоришним фестивалима, важне адресе на српској и европској мапи који је заживео давне 1967. године трудом Милана Вукоса и Мухарема Первића, који и данас у пуној снази доказују смисао свог постојања: нове тенденције, нови израз, неконвенционалност, некомерцијалност, искорак, авангарда, упорно померање граница уметничке и људске слободе.

Временом и други фестивали у Србији су почели да личе на „Битеф“ а да „Битеф“ нису били и зато је било важно поставити **тачку разликовања**: *Театар у Тврђави* је различит јер без разлика нема уметности ни пута до истине и врлине.

Ми, ђаци филозофа из Стагире, Аристотела, следимо уверење да је дужност поезије (позоришта) да слави врлину.

Публика ће у Тврђави гледати глумце који ће нам испричати приче Чехова, Шекспира, Стерије... У „Галебу“ и „Сну летње

ноћи“ чуће речи великих аутора а од њихових комада неће остати само наслови, напротив, чуће се речи које су писци написали, храбри у свом времену и храбри заувек.

Новост ове 2015. је фестивалска премијера какве се изводе на великим фестивалима, рецимо *Дубровачким леђњим итрама* које су давно основали београђани заљубљени у позориште и море.

Фестивал ове године отвара представа „Дуге ноћи и црне заставе“ по роману и драматизацији Дејана Стојиљковића, пијеса млађе генерације чије се књиге продају у тиражима који звуче нестварно. Реч је о авантуристичкој, самурајској причи на трагу Александра Диме Старијег и Мијамото Мусашија чија се радња догађа неколико година пре 1389. године.

Како је наша Србија сиромашна и кад није сиромашна да би се догодила фестивалска праизведба било је потребно да снаге удруже три града Смедерево, Ниш и Шабац: у простору Малог града заиграће искусни и даровити глумци из Ниша, и лепи, млади, најбољи глумачки ансамбл у Србији Народног позоришта Шабац.

И на крају треба рећи „**глумци су стигли сире**“.

Радослав Павловић,
писац и савешник председника Републике

ПРОГРАМ

Понедељак, 6. јул 2015.

Мали град Смедеревске тврђаве у 21.00 сат

★ Народно позориште Ниш,
Шабачко позориште и Центар за културу Смедерево

Дејан Стојиљковић **ДУГЕ НОЋИ И ЦРНЕ ЗАСТАВЕ**

Драматизација: **Иван Велисављевић и Дејан Стојиљковић**

Адаптација: **Иван Велисављевић**

Редитељ: **Иван Вуковић**

Костимограф: **Драгица Лаушевић**

Сценограф: **Никола Николић**

Музика: **Мирослав Радуловић**

Улоге:

Кнез Лазар, српски владар:

Зоран Карајић

Мурат Худавендигар, османлијски емир:

Оливер Шуклетовић

Али Паша, велики везир:

Александар Маринковић

Едхем, дервиш:

Дејан Цицмиловић

Иван Косанчић, витез Реда Змаја, војвода:

Милош Војновић

Милан Топлица витез Реда Змаја, војвода:

Владимир Милојевић

Милош Обилић, млади витез, господичић:

Страхиња Баровић

Кнегиња Милица, Лазарева супруга:

Сања Крстовић

Јефимија, монахиња:

Ивана Јокић

Јелена, Лазарева и Миличина кћи:

Наташа Станковић

Бајазит, Муратов син, принц:

Марјан Тодоровић

Лазар Мусић, витез, кнежев рођак:

Синиша Максимовић

Стефан Мусић, витез, капетан пиротске тврђаве:

Љубиша Баровић

Вук Бранковић, кнежев зет, господар Приштине:

Иван Томашевић

Марко Краљевић, господар Прилепа, османлијски вазал:

Александар Михаиловић

Никола Алтомановић, велможа, господар Ужица, утвара:

Петар Лазић

Стефан Дечански, српски краљ, утвара:

Петар Лазић

Вила, дух воде:

Ивана Јокић

Огњана:

Ивана Јокић

Ифрит, демон, дух ватре:

Никола Брековић

Порфирион, разбојник, прилепски капетан:

Никола Брековић

Фарис, трговац:

Никола Брековић

Младић:

Никола Брековић

Суманути, скитница:

Петар Лазић

Инспицијент: **Софија Карајић, Христо Зарков**

Суфлер: **Зорица Стевановић, Озрен Митић**

Техничко вођство: **Радивој Костадиновић, Зоран Илић**

Мајстор тона: **Коста Павловић, Сретен Цветковић**

Мајстор светла: **Лука Поповић, Дејан Цветковић**

Представа траје **1 сат и 30 минута**.

У земљи у којој се историја преправља и по пар пута за један људски век, тешко је одредити шта је мит, шта је податак, шта пропаганда и шта је и зашто у сенци.

Дејан Стојиљковић се у роману „Дуге ноћи и црне заставе“ поиграва са тим нашим односом према прошлости и управо меша историју и сећање и фантастику тако да прави један нови мит. Од романа до представе ми желимо да одемо још и даље и да дамо један сценски језик нечему што је помало и немушто негде између народне песме и маште. У освит тренутка који некако одбија да остане у прошлости - Косовске битке, пар година раније, дешава се наша представа. Вере, људи, идеје, демони, кошмари два света - неумољиво се сур-

вавају једни на друге. Исход знамо сви, разлози нам некако увек измичу. Бајка о нама, то ће бити представа „Дуге ноћи и црне заставе“.

Иван Вуковић, редитељ

www.narodnopoistoristenis.rs

www.sabackopozoriste.rs

www.sdkultura.org.rs

Уторак, 7. јул 2015.

Мали град Смедеревске тврђаве у 21.00 сат

★ Позориште „Бошко Буха“ Београд, Вечерња сцена БУХА

Виљем Шекспир **САН ЛЕТЊЕ НОЋИ**

Режија: **Ђурђа Тешић**

Превод: **Велимир Живојиновић**

Драматург: **Милена Деполо**

Сценографија: **Зорана Петров**

Костимограф: **Јелисавета Татић Чутурило**

Композитор: **Владимир Пејковић**

Сценски покрет: **Дамјан Кецојевић**

Кореограф: **Небојша Громилић**

Сценски говор: **др Љиљана Мркић Поповић**

Организатор: **Тања Перовић**

Сезона 2014 / 2015

Улоге:

Оберон: **Небојша Глоговац**

Титанија: **Андријана Оливерић**

Пук: **Дејан Дедић**

Вратило: **Немања Оливерић**

Лисандер: **Иван Михаиловић**

Деметар: **Урош Јовчић**

Хермија: **Јована Стојиљковић**

Хелена: **Јелисавета Караџић**

Тезеј: **Дејан Луткић**

Хиполита: **Драга Ћирић**

Филострат и Дуња: **Бранислав Платиша**
Душица: **Владимир Тешовић**
Фрула: **Владан Дујовић**
Њушка: **Стефан Бундало**
Гладница: **Александар Милковић**
Егеј: **Бора Ненић**
Вила: **Теодора Живановић**

Вилински свет:

Јелена Давидовић, Лидија Новаковић, Марија Андрић, Марија Михаиловић, Милена Рашуо, Наташа Ненадић, Теодора Бошковић, Нина Здравковић.

Представа траје **2 сата и 30 минута.**

О комаду

(извор: *Косџић, Веселин, „Сиваралашџво Виљема Шекспира“, Српска књижевна задруга, Београд, 1994.*)

У поделама Шекспирових комада, „Сан летње ноћи“ обично се описује као његова зрела комедија, уз „Млетачког трговца“, „Много вике ни око чега“, „Како вам драго“ и „Богојављенску ноћ“, које одликује богатство заплета и суверено владање комичним драмским обликом.

Сам наслов, „Сан летње ноћи“, односи се на ноћ 23. јуна, најкраћу у години, која је у енглеском фолклору била повезана са одласцима у природу, забавама на отвореном, и веровањима о посебно снажном деловању натприродних бића у то доба године.

Претпоставља се да је комедија настала око 1595., као пригодна забава за свадбено славље у неком великашком дому.

И сама прича о венчању Тезеја и Хиполите може се схватити као комплимент аристократским младенцима – Тезеј и Хиполита су публика за коју занатлије приказују игру о Пираму и Тизби као што су прави младенци били публика за коју се приказује цела комедија „Сан летње ноћи“.

Заплет „Сна летње ноћи“ није у целини позајмљен из неког извора (као што је обично случај са Шекспировим комадицама), али се могу уочити појединачни мотиви из разних књижевних традиција. Највероватнији извори су Овидијеве „Метаморфозе“, Плутархови списи о Тезејевом животу, Апулејев „Златни магарац“, Чосерове „Кентерберijske приче“, а има и мотива из ранијих Шекспирових дела. Ситуација у којој се два заљубљена младића боре за исту девојку постоји и у „Два витеза из Вероне“, а игра о Пираму и Тизби је пародична аналогија трагичног мотива из „Ромеа и Јулије“. Значајан је и утицај енглеског усменог предања и народних прича, одакле је преузет читав вилински свет.

„Сан летње ноћи“ називан је, свакако са разлогом, чудом композиције. У овом комаду је усложњавање драмског заплета доведено до виртуозитета. Преплиће се чак пет прича: о венчању атинског војводе Тезеја и амазонске краљице Хиполите, доживљаји младих атинских љубавника Хермије, Лисандра, Хелене и Деметра, свађа вилинског краља Оберона и краљице Титаније око пажа, припрема аматерске представе о Пираму и Тизби, и сама трагична љубав Пирама и Тизбе, која чини садржај те „драме у драми“. Све те приче међусобно су повезане у наизглед једоставан и праволинијски след догађаја свеprisутним мотивом љубави, који се у овом или оном облику, занесењачком или сталоженом, комичном или трагичном, узвишеном или приземном, појављује кроз цео комад.

Радња комада „Сан летње ноћи“ развија се у три става. Почетак се дешава на двору и обојен је претећом, скоро трагичном нотом, јер Хермији прети смрт уколико не послуша оца и не уда се за Деметра. У другом ставу личности одлазе у шуму, у којој разум уступа место страстима, избијају неспоразуми, делују оностране силе, све до отрежњења које настаје на крају. У последњем ставу, радња се поново преноси у Атину, успоставља се склад и образују се нове друштвене ћелије, то јест склапају се бракови који обећавају трезвеност, срећу и плодност у будућности.

Богатству и занимљивости ове драме доприносе и ликови који се налазе на четири нивоа реалности: једну групу чине онострана шумска створења, другу романтични љубавници, трећу реалистичне и приземне занатлије и четврту наглашено фиктивни ликови из игре о Пираму и Тизби. Свака од тих група чини засебан свет, дефинисан и постављен у комичну перспективу самим постојањем осталих светова.

Ову драму скоро је немогуће критички објаснити: њена лепота се увек може осетити. „Та мала драма као да је рођена од осмеха“, каже Бенедето Кроче, а по Џону Китсу она је „дело дубоко зеленила“. За Хазлита је читање „Сна летње ноћи“ као „тумарање по месечином обасјаном гају: описи одишу лепотом као што леје пуне цвећа одају миомирис“.

Милена Деполо

buha.rs

Среда, 8. јул 2015.

Мали град Смедеревске тврђаве у 21.00 сат

★ Позориште на Теразијама Београд

Јован Стерија Поповић
ЖЕНИДБА И УДАДБА

Мјузикл

Режија и адаптација: **Владимир Лазивић**
Композитор: **Момчило Бајагић Бајага**
Музички аранжмани и оркестрација: **Александар Локнер**
Текст сонгова: **Жељко Мијановић**
Сценограф: **Драган Лазивић**
Костимограф: **Снежана Шимић**
Кореограф: **Милица Церовић**
Лектор: **Радован Кнежевић**

Улоге:

Јован, отац старинског кова: **Душко Радовић**
Лепосава, мајка благе нарави: **Љиљана Стјепановић**

Јулка, ћерка пристигла за удају: **Мирјана Мина Лазаревић**
Лазар, изгледи кротки младожења:
Иван Јевтовић / Жарко Степанов
Проводација: **Мирољуб Турајлија**
Марта, свезнајућа тетка: **Елизабета Ђоревска**
Митар, опрезни теча: **Милан Милосављевић**
Персида, девојка за удају:
Валентина Павличић / Душица Новаковић
Надежда, девојка за удају: **Ана Симић**
Меланија, девојка за удају: **Ана Симић Кораћ**
Живана, девојка за удају: **Марија Јовановић**
Вукосава, девојка за удају: **Тамара Афанасијев**
Јаворка, девојка за удају: **Барбара Милованов**
Станија, девојка за удају: **Биљана Кнежевић**
Ђурђина, девојка за удају: **Долорес Магделинић**
Девојка за удају: **Славица Пенев**

Корепетитор солиста: **Борис Поп Трајковић**
Организатори: **Милена Лукић и Мирјана Заложник**
Инспицијент: **Горан Младеновић**

Суфлер: **Горан Томић**
Фотографије: **Далибор Тонковић**
Дизајн програма: **Маријана Томашевић**

Сценска и костимска опрема реализована у Позоришту на Теразијама.

Технички директор: **Драган Лазић**
Руководилац техничког сектора: **Веселко Миловић**
Организатор техничког сектора: **Зоран Ђорломановић**
Тон: **Бранислав Митић, Зоран Мандић**
Светло:
Момчило Жиропађа, Златко Шакотић, Зоран Ђурић, Небојша Сиљановић, Небојша Илић, Бојан Јовановић
Мајстор сцене: **Осман Ајрулоски**
Оператери сценске механике:
Зоран Благојевић, Раде Видосављевић
Декоратери:
Зоран Гачић, Живорад Чубрило, Милош Богдановић, Горан Илић, Миле Граховац, Милија Лазаревић, Иван Мирковић

Реквизитери:
Предраг Богојевић и Предраг Стевановић
Шминка: **Снежана Мартинов, Јелена Вулетић, Маја Арсић, Александра Павићевић**
Гардероба:
Љиљана Спасић, Гордана Живковић, Мирјана Ђурђевић, Весна Шишковић, Верица Вујанић, Марина Чубрило

Премијера: 8. новембар 2013.
278. премијера
Сезона 2013/14.

Представа траје **1 сат и 45 минута**.

МАЛОГРАЂАНШТИНА КАО СИСТЕМ САМОУНИШТЕЊА

Иако изворно означена као комедија нарави, „Женидба и удадба“ Јована Стерије Поповића, гледано из данашњег угла, највише подсећа на сапунску оперету о хромој и добродушној девојци и стидљивом али вредном младићу, са срећним крајем.

Маниром искусног аналитичара, Јован Стерија Поповић одсликава тему проналажења животног сапутника као насушну потребу да се живот заодене заводљивим илузијама, у чему су баналност и кич битна градивна средства.

У жељи да убичајену трку за профитом пропустимо кроз визуру „непристрасног посматрача“, поставка „Женидба и удадба“ базирала се на актуелној иконографији којом смо заплуснути из свих медијских оружја. Театралност у изразу, као стил споразумевања и општења, послужила је као повод и добар полигон за креацију захвалних ликова на тему склапања послова од „изузетног значаја“.

Владимир Лазић, редитељ
www.pozoristeterezije.com

Четвртак, 9. јул 2015.

Мали град Смедеревске тврђаве у 21.00 сат

★ Народно позориште Лесковац

Антон Павлович Чехов
ГАЛЕБ

Комедија у четири чина

Превод: **Кирил Тарановски**
Наслов оригинала: **ЧАЙКА**
Редитељ: **Јовица Павић**
Сценограф: **Љубица Милановић**
Костимограф: **Дариус**
Сценски покрет: **Миодраг Крчмарик**
Лектор: **Андријана Виденовић**
Избор музике: **Јовица Павић**

Улоге:

Ирина Николајевна Аркадина, по мужу Трепљева, глумица:
Сузана Грујић
Константин Гаврилович Трепљев, њен син, младић:
Никола Шурбановић
Петар Николајевич Сорин, њен брат:
Миодраг Крчмарик
Нина Михаиловна Заречна, млада девојка, кћи богатог поседника:
Мина Милошевић
Илија Афанасијевич Шамрајев, бивши поручник, управник код Сорина:
Предраг Смиљковић
Полина Андрејевна, његова жена:
Маја Јовановић
Маша, његова кћи:
Тања Крчмарик
Борис Алексејевич Тригорин, књижевник:
Александар Маринковић к. г.
Јевгеније Алексејевич Дорн, лекар:
Драган Марјановић
Семјон Семјонович Медведенко, учитељ:
Иван Јанковић

Суфлер: **Ирена Благојевић**
 Директор технике: **Момир Пејатовић**
 Шеф сцене и реквизитер: **Горан Цветковић**
 Мајстор светла: **Зоран Ракић**
 Тон мајстор: **Бобан Цекић**
 Шминка: **Милена Јовић**
 Гардеробер: **Вања Сибиновић**
 Декоратери:
Горан Коларевић, Драган Стојиљковић, Драган Спасић, Данило Спасојевић, Александар Петровић

Представа траје **2 сата и 15 минута.**

О представи

„Галеб“ у режији Јовице Павића, покушај је, не да се уђе у дијалог са Чеховим или нашим временом, већ да се пређу границе театра. С једне стране комедија, четири женске улоге, шест мушких, четири чина, крајолик, много разговора о књижевности, мало радње, пет мера за љубав; с друге стране Чеховљеве препознатљиве теме:

- промашеност животних судбина
- немогућност комуникације
- отуђење
- пропадање старих вредности
- тражење идентитета.

Све то нам говори да је Чехов био, јесте и биће велики писац који је увек актуелан.

Представа „Галеб“ Антона П. Чехова у режији Јовице Павића, а изведби ансамбла Народног позоришта Лесковац на 50-том фестивалу професионалних позоришта „Јоаким Вујић“ освојила је следеће награде:

- глумачку награду Сузана Грујић
- за најбољу младу глумицу Мина Милошевић
- жири града Лесковца представу „Галеб“ је прогласио најбољом представом у целини.

www.npl.org.rs

Петак, 10. јул 2015.

Мали град Смедеревске тврђаве у 21.00 сат

★ Позориште „Бошко Буха“ Београд, Вечерња сцена БУХА

Патрик Барлоу 39 СТЕПЕНИКА

Режија: **Владимир Алексић**
 Сценограф: **Зорана Петров**
 Костимограф: **Јелена Стокућа**
 Музика и ефекти: **Војин Ристивојевић**
 Сценски покрет: **Дамјан Кецојевић**
 Аутор видео прилога: **Душан Јововић**
 Организатор: **Јована Савић**
 Асистент организатора: **Весна Гајић**
 Асистент костимографа: **Адријана Симовић**

Улоге:

Ричард Ханеј: **Виктор Савић**
 Анабела Шмит / Памела / Маргарета:
Анастасија Мандић
 Комичар 1: **Горан Јевтић**
 Комичар 2: **Адријана Милошевић**

Инспицијент: **Миљан Миљановић**
 Суфлер: **Жељко Јаћић**

Представа траје **1 сат и 45 минута**

О представи

По ујовору са Едвардом Снејџом исцреп ФАЛ-а (Fairy Angel Limited)

Оригинални концепт: Сајмон Корбл и Ноби Дајмон
 На основу романа Џона Бекена и филма Алфреда Хичкока

„39 степеника“ пре свега препознајемо као назив црно-белог филма Алфреда Хичкока из 1935. године. Британски филм-

Јаков, радник:
Немања Живковић

Музичари:
 Гитара: **Риста Гроздановић**

Гитара: **Никола Турнић**
 Виолина: **Слободан Митић**

Организатор: **Наташа Николић Марјановић**
 Инспицијент: **Невена Прокопијевић**

ски институт прогласио га је за четврти најбољи британски филм свих времена.

Прича о 39 степеника старија је од филма. Роман овог назива написао је Џон Бакен, 1915. године.

Патрик Барлоу (познат по „Националном театру два човека из Брента“, који је постао легенда у Великој Британији) направио је позоришну адаптацију романа Џона Бакена и филма Алфреда Хичкока, више него слободно. Комад је доживео премијеру 2005. у Лондону. Текст је 2007. добио награду „Оливије“ за најбољу нову комедију и две награде „Тони“ 2008. На Вест Енду у Лондону игра се годинама са несмањеном пажњом, а на Бродвеју је трајао четири године са више од 1200 представа. Текст је игран у Америци и Великој Британији, Хонг Конгу, Мексико Ситију, Атини, Барселони, Варшави, Сеулу, Буенос Аиресу, Тел Авиву, Паризу, Монтевидеу, Штокхолму, Јужној Кореји, Тампереу, Шангају, Дубају, Ахену, Нирнбергу...

Радња комада је једноставна: мушкарац покушава да помогне жени, агенту, контраобавештајцу. Када агенткиња бива убијена, он мора да се бори да спасе себе и истовремено покуша да раскринка групу страних шпијуна који желе да се домогну важне државне тајне.

„Пародија најчешће указује на последње фазе умирања једне идеје.“ Мислимо да је то мисао која је пратила Патрика Барлоуа када је црно-бели трилер Алфреда Хичкока и напети шпијунски роман Џона Бакена претварао у духовиту позоришну забаву у којој четворо глумаца игра све ликове из романа и филма. Политички трилер Патрик Барлоу је преузео као заоставштину наивне и чедне младости XX века, која полако постаје праисторија нашег XXI. Архетипови шпијунских заплета, романтике и патриотизма толико су се пута поновили да су постали општа места. И увек нас изненаде, у другој форми али са истим правилима игре. И овог пута нас изненађују, у игри четири виртуозна глумца који заједно тумаче четрдесетак различитих ликова, а од свега неколико реквизита формирају многобројне просторе, предмете и ситуације. И засмејавају нас до суза.

buha.rs

Субота, 11. јул 2015.

Мали град Смедеревске тврђаве у 21.00 сат

★ СВЕЧАНА ДОДЕЛА ФЕСТИВАЛСКИХ НАГРАДА

★ **Народно позориште Ниш, Шабачко позориште и Центар за културу Смедерево Дејан Стојиљковић ДУГЕ НОЋИ И ЦРНЕ ЗАСТАВЕ**

Драматизација: **Иван Велисављевић и Дејан Стојиљковић**
Адаптација: **Иван Велисављевић**
Редитељ: **Иван Вуковић**
Костимограф: **Драгица Лаушевић**
Сценограф: **Никола Николић**
Музика: **Мирослав Радуловић**

Улоге:

Кнез Лазар, српски владар: **Зоран Карајић**
Мурат Худагендигар, османлијски емир: **Оливер Шуклетовић**
Али Паша, велики везир: **Александар Маринковић**
Еджем, дервиш: **Дејан Цицмиловић**
Иван Косанчић, витез Реда Змаја, војвода: **Милош Војновић**
Милан Топлица витез Реда Змаја, војвода: **Владимир Милојевић**
Милош Обилић, млади витез, господичић: **Страхиња Баровић**
Кнегиња Милица, Лазарева супруга: **Сања Крстовић**
Јефимија, монахиња: **Ивана Јокић**
Јелена, Лазарева и Миличина кћи: **Наташа Станковић**
Бајазит, Муратов син, принц: **Марјан Тодоровић**
Лазар Мусић, витез, кнежев рођак:

Синиша Максимовић
Стефан Мусић, витез, капетан пиротске тврђаве: **Љубиша Баровић**
Вук Бранковић, кнежев зет, господар Приштине: **Иван Томашевић**
Марко Краљевић, господар Прилепа, османлијски вазал: **Александар Михаиловић**
Никола Алтомановић, велможа, господар Ужица, утвара:

Петар Лазих

Стефан Дечански, српски краљ, утвара:

Петар Лазих

Вила, дух воде: **Ивана Јокић**

Огњана: **Ивана Јокић**

Ифрит, демон, дух ватре: **Никола Брековић**

Порфирион, разбојник, прилепски капетан:

Никола Брековић

Фарис, трговац:

Никола Брековић

Младић: **Никола Брековић**

Суманути, скитница: **Петар Лазих**

Инспицијент: **Софија Карајић, Христо Зарков**

Суфлер: **Зорица Стевановић, Озрен Митић**

Техничко вођство: **Радивој Костадиновић, Зоран Илић**

Мајстор тона: **Коста Павловић, Сретен Цветковић**

Мајстор светла: **Лука Поповић, Дејан Цветковић**

Представа траје **1 сат и 30 минута**.

У земљи у којој се историја преправља и по пар пута за један људски век, тешко је одредити шта је мит, шта је податак, шта пропаганда и шта је и зашто у сенци.

Дејан Стојиљковић се у роману „Дуге ноћи и црне заставе“ поиграва са тим нашим односом према прошлости и управо меша историју и сећање и фантастику тако да прави један нови мит. Од романа до представе ми желимо да одемо још и даље и да дамо један сценски језик нечему што је помало и немушто негде између народне песме и маште. У освит тренутка који некако одбија да остане у прошлости - Косовске битке, пар година раније, дешава се наша представа. Вере, људи, идеје, демони, кошмари два света - неумољиво се сурвавају једни на друге. Исход знамо сви, разлози нам некако увек измичу. Бајка о нама, то ће бити представа „Дуге ноћи и црне заставе“.

Иван Вуковић, редитељ

www.narodnopozeristenis.rs

www.sabackopozeriste.rs

www.sdkultura.org.rs

★ **КОНЦЕРТ ГРУПЕ ГЕНЕРАЦИЈА 5****НАГРАДЕ****НАЈБОЉА ПРЕДСТАВА ФЕСТИВАЛА**

(по оцени стручног жирија)

Статуета са ликом **Ђурђа Бранковића** и новчана награда.

МЛАДА НАДА

(по оцени стручног жирија)

Статуета са ликом **Маре Бранковић** и новчана награда.

НАЈБОЉЕ ГЛУМАЧКО ОСТВАРЕЊЕ ФЕСТИВАЛА

(по оцени публике)

Статуета **Тврђаве** и новчана награда.

ЖИРИ

Бранка Пујић, професор на ФДУ

Тамара Драгићевић, драмски уметник

Ферид Карајица, професор на ФДУ

ДЕСПОТ ЂУРАЋ БРАНКОВИЋ

(1377- 1456, владао од 1427. до 1456.)

Након смрти свога ујака, деспота Стефана Лазаревића, на престо српске деспотовине долази Ђураћ Бранковић, раније већ одређен као наследник владарске позиције. Последњи је значајнији владар српске средњовековне државе, а граница коју у српској историји описује његова владавина умногоме је обележена трагиком. Од када је дошао на чело деспотовине (1427.) па све до краја живота, носио се са тешким положајем Србије у односу на два моћна супарника, Угарску и Турску. Иако су његови напори били посвећени очувању мира и постизању стабилности Србије, њеној заши-

тити од разарања, никакав политички потез није могао дугорочно уклонити атмосферу угрожености и несигурности. Признавање Ђурђа за деспота од стране угарског краља подразумевало је да нови деспот прихвата вазалске обавезе и одриче се Београда, па је Ђураћ за српску престоницу одредио Смедерево, где са својом другом женом, Ирином Кантакузином, подиже монументално утврђење. Бракови склопљени из политичких разлога, удаја кћери Катарине за угарског грофа Урлиха II Цељског и Маре за султана Мурата II, нису Србију нити деспота лично поштедели болних удараца. Османлије, неспремни да толеришу деспотову жељу за добрим односима са Угарском, нападају Смедерево и 1439. године са првом падом Смедерева деспот постаје владар без седишта који се креће од Зете преко Дубровника до Угарске. У савезу са Угарима, учествује као један од предводника великог и победносног војевања против Турака 1443. године, а идуће године по склапању мира враћа се у Смедерево, када му бивају враћени и ослепљени синови.

Баланисирање између Угарске и Турске, као одређење деспота, никада није потпуно остварено. Иако је био привржен византијској култури, деспот је као турски вазал био принуђен да пошаље јединицу српске војске у поход на Цариград предвођен султаном Мехмедом II. Убрзо након пада Византије, Смедерево је поново морало да се брани од Турака. Престоница је одбрањена, али не задуго, а остарелог и несрећног деспота 1456. године стигла је смрт. Пад Ђурђевог града 1459. године означио је престанак постојања средњовековне српске државе

Мимо ратних окршаја, на двору умног деспота подстиче се развијање културног живота, писмености и образовања. У њему уочиште налазе српски, бугарски и грчки књижевници, а Смедерево као напредна средина поседује своју писарницу и библиотеку. Под деспотовим покровитељством радио је и Кир Стефан Србин, творац неума по којима се изводила црквена музика. Поред културног процвата, Смедерево је за Ђурђево владавине изражавало достојанство престонице и у економском смислу, као трговачки центар и располажући сопственом ковницом новца.

МАРА БРАНКОВИЋ (?-1487.)

Прича о историјском значају Маре Бранковић, кћери деспота Ђурђа Бранковића, почиње уговарањем њеног брака са султаном Муратом II, као немилком ценом на коју је српски деспот, притиснут између угарских и турских интереса, пристао ради очувања мира са Османлијама. На турски двор Мара из Смедерева одлази 1435. године. Образована и одгојена као племкиња, и поред терета уласка у изнуђени брак, Мара задобија посебан статус. Уз брзо стечено поштовање Мурата II, не суочава се са противљењем свом истрајавању у православној вери. Њен углед оснажиће и улога важног посредника у дипломатској комуникацији између турског и српског владара. Ипак, Султанова одмазда због одбијања деспота да пружи подршку Турцима у походу на Угарску, први пад Смедерева 1439. и ослепљивање браће Стефана и Гргура 1441. године, кроз породичну трагедију коју није могла спречити преплићу Марину судбину са несрећом српске деспотовине.

Један од Мариних највећих дипломатских успеха везан је за преговоре о постизању мира кога је султан Мурат II био вољан да 1444. понуди крсташкој војсци након њеног незадрживог надирања. Преко деспота Ђурђа, који је поред угарских вођа предводио Лигу против Турака, Мара је издејствовала повољне договоре који су довели до склапања Сегединског мира између Османског царства и Угарске. Тај споразум значио је и стабилизацију односа српског двора и Порте и враћање Смедерева деспоту Ђурђу Бранковићу.

Након смрти Мурата II, вративши се у Србију, чврстину свог карактера Мара испољава остајући доследна својој заклетви да се неће поново удавати. А по упокојењу деспота Ђурђа и деспотице Ирине, под покровитељством свог посинка, новог султана Мехмеда II, који у Мари види мајчинску фигуру, настањује се у Жежеву, где је са сестром Катарином врло активна у међународној дипломатији. О њеном ауторитету и делотворности сведочи чињеница да је 1471. године лично одвела млетачког изасланика на турски двор са намером да помогне током преговора са султаном о постизању мира. Утицај Маре Бранковић временом је толико снажио да је

био присутан и при именовању патријарха и усмерен против праксе довођења недостојних на патријаршијску столицу путем подмићивања. Свој углед предузмљива српска племкиња користила је како би у највећој могућој мери помогла хришћанском живљу у Османском царству и одржавању баланса између хришћанског и муслиманског света

СМЕДЕРЕВСКА ТВРЂАВА

Импозантан споменик културе, сведок протеклих векова, чувар сећања на мукотрпан рад градитеља, моћна у својој лепоти, Смедеревска тврђава је срце идентитета Смедерева. Тврђаву је као административно, војно, привредно, културно и црквено седиште српске деспотовине подигао деспот Ђурађ Бранковић, а њена комплетна изградња трајала је од 1428. до 1439. У Малом граду, изграђеном за само две године, налазили су се деспотова резиденција и Велика сала за аудијенције са своје четири бифоре, три готичке и једном романичком, јединствена у архитектури средњовековних градова у Србији.

Такође, Малом граду као градском језгру припада донжон кула, а у њему су били лоцирани и библиотека и ковница новца. Водени ров одваја Мали град троугаоне основе, опасан са шест кула, од Великог града са његових деветнаест кула, у чијем простору су били сакрални комплекс и објекти за цивилно становништво, као и војни логори. Са површином од око једанаест хектара и масивним зидинама, Смедеревска тврђава спада у ред највећих равничарских утврђења у Европи. Заузимајући повољан стратешки положај, на ушћу Језаве у Дунав, и уз некадашњу границу са Угарском, грађевина у облику троугла са високим и широким зидовима, са две стране опкољена рекама, и са воденим ровом, била је прилагођена замисли неприступачности за освајаче. Одбрамбена снага смедеревских бедема потврдила се у више наврата током опсада Османлија.

Турци су 1480. подигли спољашњи бедем тврђаве, порушен са изградњом железничке станице, и још четири полигоналне куле, од којих су три сачуване до данас.

Најдрастичнија оштећења здање је претпрело приликом катастрофалне експлозије међу зидинама лагероване немачке

муниције, 5. јуна 1941.

Током археолошких истраживања 2012. године у простору Тврђаве пронађен је гроб девојчице у коме су биле очуване златне наушнице са грбом Немањића.

Са својим надањујућим амбијентом, архитектонском упечатљивошћу, културно-историјском вредношћу, Тврђава је идеално место за реализовање културних манифестација и туристичких обилазака.

ДОБИТНИЦИ НАГРАДА

01. ТЕАТАР У ТВРЂАВИ 2014.

НАЈБОЉА ПРЕДСТАВА ФЕСТИВАЛА

(по оцени стручног жирија)

Статуета са ликом **Ђурђа Бранковића** и новчана награда.

„**Деветстопетнаеста - трагедија једног народа**“, у копродукцији Крушевачког позоришта, Народног позоришта у Нишу и Центра за културу „Вук Караџић“ из Лознице, у режији Милана Нешковића

МЛАДА НАДА

(по оцени стручног жирија)

Статуета са ликом **Маре Бранковић** и новчана награда.

Никола Ракић за улогу Реја Дулија, у представи „Лепотица Линејна“, у копродукцији „Арт теме“ из Београда и Крушевачког позоришта, у режији Милоша Јагодића.

НАЈБОЉЕ ГЛУМАЧКО ОСТВАРЕЊЕ ФЕСТИВАЛА

(по оцени публике)

Статуета **Тврђаве** и новчана награда.

Дејан Тончић за улогу у представи „**Деветстопетнаеста - трагедија једног народа**“, у копродукцији Крушевачког по-

ОРГАНИЗАЦИОНИ ОДБОР ФЕСТИВАЛА

Председник

Радослав Павловић,

драмски писац

Чланови

Бојан Теофиловић,

заменик градоначелника града Смедерева

Весна Стефановић,

члан Градског већа града Смедерева задужена за ресор културе, информисања и људских ресурса

Драгољуб Мартић,

вршилац дужности директора Центра за културу Смедерево

Данијела Стојковић,

заменик директора Центра за културу Смедерево

Виолета Максимовић,

шеф Одсека за јавне службе у Одељењу за јавне службе Градске управе града Смедерева

Борка Требјешанин,

новионар „Политике“

Вукица Стругар,

новионар „Вечерњих новости“

издавач ★ Центар за културу Смедерево
дизајн ★ Горан Филиповић
штампа ★ NEWPRESS Смедерево
тираж ★ 100

Карађорђева 5-7 ★ 026 / 4100-361
centar@sdkultura.org.rs
www.sdkultura.org.rs

Покровитељ фестивала

Град Смедерево

Спонзори

Медијски спонзори

Интернет портали

Медијска подршка

